

— **Zlatorog.** Planinska pravljica. Spisal R. Baumbach. Z dovoljenjem pisateljev in založnikovim preložil Anton Funtek. V Ljubljani. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Bamberg, 1886, 8, 95 str. Knjižica je po obliki in vsebini krasna. Priporočamo jo tedaj vsemu slovenskemu razumništvu.

— **Umetno ribarstvo.** Spisal Ivan Franke. Ljubljana. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, 1886, 8, 90 str. Vsebina: Lastnosti vode. Lastnosti rib. Umetno ribarstvo. Kako se dobi zarod od rib poletne drsti. Kako se odreja ribe do popolne rasti. Kako se ribe varujejo. Ta zanimljiva knjižica bode dobro ustrezala vsem prijateljem rib kakor tudi šolskim in učiteljskim knjižnicam.

— **Delavski prijatelj.** Nauki, ki so delavcem v sedanji dobi posebno potrebni. Spisal Fr. Podgornik. Novomesto. Tiskal in založil J. Krajec, 1886, 8, 52 str. Stane 20 kr. Ta knjižica obsega pod geslom: „Pomagaj si sam in pomaga ti Bog“ mnogo lepih naukov delavcem.

— **Knjižnica za učitelje.** Knjiga XVIII. Jana Amosa Komenskoga informativijum za šolo materinsku. S češkoga originala preveo Vjenceslav Zabož Mašnik. Zagreb, natiskom hrv. ped. književ. zbora 1886, 8, 76 str. Stane 40 kr. S to knjižico se je hrv. ped. slovstvo zopet lepo pomnožilo. Priporočamo jo tudi slovenskemu učitelstvu!

— „**Molitvenik za dečke**“ in „**Molitvenik za deklice**“. Zbral Franjo Marešič. Ljubljana, 1886. Založil in prodaja Ivan Bonač, knjigovez. Oba molitvenika obsegata vse najpotrebnejše molitvice, nauke in pesnice za otroke. Priporočamo ju kot primerni darek pridnim otrokom (dečkom in deklicam). Prav lično ves v platno vezan stoji samo 30 kr. Na vsakih 12 knjižic dade se ene za nameček.

— **Kruh nebeški ali navod, pobožno moliti in častiti presveto Rešnje Telo** s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Na svetlo dal Janez Zupančič, župnik. Tretji zopet pomnoženi in zlepšani natis. V Ljubljani, 1885, 440 str. Založila družba sv. Vincencija. Dobiva se v Katoliški Bukvarni (vezan v pol usnji po 70 kr., v usnji po 90 kr., v usnji z zlatim obrezkom po 1 gold 20 kr.).

— **Ljudska knjižnica** tudi letos vrlo nadaljuje svoja zanimljiva berila. Posebno spreten je tretji zvezek, v katerem se mej drugim kratko razlagajo dolžnosti otrok do staršev. Ljudsko knjižnico priporočamo tedaj vsem prijateljem odrasle slovenske mladine in vsem Slovencem sploh. Vsak zvezek stane le 6 kr. (s poštnino 8 kr.). Naroča se pri g. Lav. Kordežu v Mariboru.

— **Cerkvene pesni** nabrane med slovenskim narodom. Zvezek I. Izdalo in založilo cecilijansko društvo za goriško nadškofojo. 1885. Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani. Dobivajo se tudi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani po 75 kr. (po pošti 5 kr. več). Te pesni sta na Tolminskem in Cerkljanskem nabrala in harmonizirala g. g. Jan. Kokošar, kapelan v Cerknem in Danilo Fajgelj, nadučitelj v Tolminu. Pesni so največ stare in tedaj pravé narodne melodije in besede.

— **Národne pesmi.** Nabral na Koboridskem in čveteroglasno upravlil Hrabroslav Volarič, učitelj na Livku, p. Kobarid (kateri jih tudi prodaja po 60 kr.). Natisnili J. Blasnik-ovi dediči v Ljubljani.

D o p i s i.

Iz Metlike. † V 14. dan aprila umrl je pri nas začasni drugi učitelj, gospod Janez Anžiček. Ranjki porodil se je bil na Straži pri Št. Rupertu na Dolenjskem leta 1858. Šolal se je v Rudolfovem, kjer je izvršil pet gimnazijalnih razredov. Na to vstopil je v učiteljsko izobraževališče v Ljubljani. Dostalsi zrelostni izpit, učiteljeval je naprej v Nadanjem Selu v okraji Postojnskem, kjer si je bil vsled prehlajanja nakopal hudo holezen. Ker mu je Notranjska burja bila preostra, prosil in prišel je za družega učitelja v Št. Vid pri Zaticini. Od todi prišel je v Črmošnjice na Kočevskem in v 26. dan novembra 1884. l. za družega učitelja v Metliko.

Ranjki je bil zelo nadarjen in prav spreten učitelj. Obnašanje njegovo je bilo mirno in taktno; v kratkem času pridobil si je bil občno zaupanje in splošno spoštovanje. Otroci imeli

so ga radi, ker znal jim je vcepiti v serce pravo veselje do učenja iz ljubezen do samega sebe. — Pogreb njegov v 16. dan aprila t. l. bil je veličasten. Domači učitelji darovali so mu lep venec z napisom: »Svojemu tovarišu učiteljstvo Metliško«. Tudi drugih lepih vencev od gospá in gospodičin videlo se je dokaj na krsti. Pogreba udeležila se je šolska mladina sè svojimi učitelji, meščanstvo, uradništvo in vkljub slabemu vremenu precej učiteljev iz domačega okraja, mej njimi c. kr. okrajni nadzornik, blagorodni gospod Anton Jeršinovec, domača godba in požarna bramba. Učiteljstvo zapelo mu je dve žalostinki.

Da je bil ranjki tovariš resnično priljubljen, videlo se je na pokopališči; otroci in odrasli, gospóda in kmetijsko ljudstvo jokali so po svojem učitelji. Slavno meščanstvo pa je pri tej priliki pokazalo, kako umé čislati svoje učitelje, kajti izkazalo je zadnjo čast umerlemu g. Anžičku v tolikej meri, da so bili pričujoči učitelji zeló ganjeni. — V miru božjem počivaj, bodi ti zemljica lahka, dragi tovariš! — Gospodom pevcem, sl. meščanstvu in uradništvu, učiteljstvu, domačej godbi, požarneji brambi in vsem, ki so zadnjo čast izkazali umrlemu tovarišu, se lepó zahvaljuje
Andrej Šest.

S Krškega. Na poziv osnovalnega odbora zbralo se je v 6. dan maja t. l. 14 učiteljev in učiteljic v šolskem poslopji v Krškem, da ustanové »Pedagogičsko društvo« za učitelje in šolske prijatelje. Po presrčnem pozdravu g. Gabršeka bil je isti *per acclamationem* izvoljen predsednikom zborovanju. Potem so se pretresala in vsprejela po odboru predložena društvena pravila, katera se bodo predložila vladi v potrjenje. Pri volitvi začasnega odbora bili so izvoljeni: G. Gabršek prvosednikom, g. Ravnikar namestnikom in tajnikom, gospdč. Wessner blagajnikom, g. Medić pevovodjo, gg.: Bezlaj, Lapajne in Lunder odborniki. Po zborovanji je bila živahna in kolegijalna zabava na vrtu pri g. Gregoriči, in le prehitro so potekle ure, ko je bilo tovarišem mogoče neprisiljeno menjavati svoje nazore o raznih zadevah. Vsi pa so se vrnili domov z živo vnetostjo za društvo in s tem za svoj stan, kar jedino le olajšuje težko breme prevažnega a žalibog! premalo cenjenega učiteljskega poklica. Brzobjavno pozdravilo nas je učiteljstvo iz Žužemberka. — Društvo šteje že zdaj nad 40 pravih udeležencev, a ko se potrdijo pravila, pristopilo bode tudi mnogo podpornih udeležencev, kajti zanimanje za to društvo je občno, ker ono namerja poleg nadaljnjega izobraževanja učiteljev združiti šolo in dom v vzajemno celoto in podpiranje ter podajati roditeljem dobrih navodov za boljšo vzgojo otrok. A o tem namenu in o sredstvih v doseg tega namena Vam pišem obširneje prihodnjič. *G.*

Iz Šmartij na Goriškem. (Zahvala.) Velepoštovani gospod Ign. Gruntar, c. kr. notar v Logacu, je blagovolil podariti 5 gld. za nakup knjig šolske knjižnici. Za ta lepi dar se presrčno zahvaljuje
Leop. Furlan,
šol. voditelj.

Iz Kamenika. Okrajna učiteljska konferencija za Kameniški okraj bode 28. julija t. l. v Mengeši. Razun navadnih točec je na dnevnem redu: »Kako naj se uravná pouk o uporabi ločil, da bode plodonosen. Poroča g. J. Janežič. — Poročilo posameznih učiteljskih močí o privatni lektiri v pretečenem šolskem letu in vpliv te lektire na vzgojo in pouk. — Konečno poročilo odbora za pregledovanje knjig »družbe sv. Mohora« o svojem, sedaj dovršenem delovanji.

Iz Ljubljane. Iz sej c. kr. deželnega šolskega sveta v 1. in 15. dan preteč. m. Deželnemu odboru se naznanja o pobiranji doklad za stvarne šolske potrebščine. — Ukrene se potrebno o ustanovi nove šole pri Sv. Trojici (v Logaškem okraji) in o exkurendni šoli v Tomišelji (pri Igu v Ljubljanski okolici). — V Železnikih se bode enorazrednica še le potem razširila, kadar se za trdno določita šolska okraja za Selca in Železnike. — Reši se pritožba hišnikov z Ostrožnega Brda o vplačevanji troškov za stvarne šolske potrebščine. Učiteljeva prošnja, v kateri prosi, da bi ne moral na Kranjskem šest let služiti, se s potrebnim navetom odpošlje slav. ministerstvu za bogočastje in uk. — Oddá se več državnih ustanov učiteljskim pripravnikom in pripravnicam na tukajšnjem učiteljski za 1886. l. — Učitelj v Čatežu je stalnim postavljen. — Exkurendna šola na Mahu se izpremeni v enorazrednico s 600 gld. učiteljeve plače. — Ustanovi se tudi ob enem učiteljeva plača na novoustanovljeni enorazrednici v Hrušici (pod Ljubljano) s 500 gld. — Prošnje, da bi se učiteljske plače poviksale v Ihanu, v Lescah in v Trnovem (š. učiteljsko mesto), se ne uslišijo. — Reši se tudi več raznih prošenj o vplačevanji solnine, o kaznih za šolske zamude, o podporah i. t. d.

— Učiteljska konferencija za Ljubljanski mestni okraj bode 17. junija t. l. v mestni dvorani. Zraven drugih navadnih točec bode na dnevnem redu tudi posveto-

vanje o načrtu za „Prvo nemško slovnico“, ki je enketa za izdavanje šolskih knjig za tukajšnje mestne ljudske šole sestavlja in ki se bode v prihodnje rabila v III. razredu mestnih ljudskih šol.

— Znanstveno - zabavni večer »Slovenskega učiteljskega društva« je bil v sredo 5. t. m. zadnji v let. sesiji. Odlikoval se je posebno s tem, da je po tomboli za društvene potrebščine donesel precej zdatno vsoto.

— Gluhonemnica za Kranjsko. Po končani zapuščinski obravnavi kaže se premoženje Holzapfel - nove ustanove za gluho-neme s 182.100 gld. v državnih obligacijah in s 7130 gld. v posebnih terjatvah. Ako se došteje Wolfova ustanova za gluho-neme v znesku 35.363 gld., znaša vas kapital 217.462 gld., s katerimi bi se dal napraviti in vzdrževati lep zavod za gluho-neme. Kranjska deželna vlada je stopila v dogovor z deželnim odborom, da bi dežela prevzela to ustanovo v svojo oskrb in upati je, da dobí Kranjska vender jedenkrat toli potrební zavod za gluho-neme.

„Pop.“

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na trirazredni ljudski šoli v Velikih Laščah tretja učiteljska služba s 500 gld. letne plače, stalno, ali začasno. Prošnje c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Kočevji do 26. maja t. l. — Na trirazredni ljudski šoli v Srednji Vasi (v Kočevskem okraji) tretja učiteljska služba s 400 gld. letne plače, stalno. Na trirazredni ljudski šoli v Dobrepolji tretja učiteljska služba s 400 gld. letne plače, stalno. Prošnje za obe te službi vzprejema c. kr. okrajno glavarstvo v Kočevji do 6. junija t. l.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Fran Kalin, nadučitelj v Vremah, je šel v Podkraj.

ČLOVEK,

v pogledu na njegovo telo in dušo, s kratkim navodom,
kakó si ohraniti in utrditi zdravje. Za šolo in dom.

Sestavil

Janko Leban.

Ponatis iz „Učit. Tovaríša“.

To knjižico prodaja po 45 kr. (po pošti 50 kr.) pisatelj

Janko Leban,

učitelj v Avberu (bivši v Lokvi),
P. St. Daniel, via Sežana (Küstenland).